ALLAH'I SEVMEK VE ALLAH İÇİN SEVMEK SEVGİLERİN EN YÜCESİDİR

Bugünkü sohbetimizde Allah sevgisinden söz etmek istiyorum.

Her iyiliğin başı Allah'ı sevmektir. Dünyada mutlu hayat, ahirette cennetin sonsuz nimetleri bu sevgi sayesinde elde edilir.

Allah'ı sevmek, O'nu bilmeye ve tanımaya bağlıdır. Çünkü insan, ancak bildiğini ve tanıdığını sever. Bir İslâm büyüğü olan Hasan Basri'nin: "Rabbini bilen O'nu sever"[267] sözü ne kadar güzeldir.

Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de belirtilen sıfatları ile tanınır. 0, âlemlerin Rabbidir. Bütün alemleri yaratan ve yaşatan O'dur. O'ndan başka yaratıcı yoktur. Her şeyi gören ve bilendir. Yerde ve göklerde O'na saklı hiçbir şey yoktur. Her şeyi görür ve işitir. Hatta gönüllerde saklı olan şeyleri bile bilir. Rahman'dır, Rahim'dir, insanlara ve bütün canlılara sonsuz şefkat ve merhameti vardır. Yarattığı insanlardan O'na inanmayanları da yedirip içirmekte ve doyurmaktadır. İnsanları öldürüp sonra diriltecek ve huzurunda sorgulayacak olan O'dur. Emirlerine uyup yasakladıklarından sakınmış olanları cennetle ve cennetin sonsuz nimetleri ile mükâfatlandıracak O'dur. Her şeye gücü yeter. Kâinatta olan her şeyi, güneşi de ayı da,

267 Ahmet Serdaroğlu, *İhya'u Ulûmi'd-Dîn Tercümesi*, İstanbul, 1975; c. IV, s. 537.

denizleri ve nehirleri de hepsini insanoğlunun hizmetine veren ve emrine amâde kılan O'dur.

Bu sıfatlar, Allah'tan başka kimde bulunur? Hiç kimsede bulunmaz. En üstün yaratık olan insandaki yetenekleri insana veren O'dur. Bunun için insanoğlu yalnız O'na ibadet etmek ve her şeyden daha çok O'nu sevmek durumundadır.

Her şeyde bize örnek olan Peygamberimiz Allah'ı sevmede de bize en güzel örnektir. Onun hayatını inceleyenler, onun Allah'ı ne kadar çok sevdiğini göreceklerdir. Allah'ı sevmede, O'na güvenip dayanmada tek örnek alınacak insan, odur.

Allah sevgisi insanı Allah'a yaklaştırır ve O'nun rızasını kazanmasına sebep olur. Peygamberimiz buyuruyor:

كَانَ مِنْ دُعَاءِ دَاوُدَ (ص): اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ وَالْعَمَلَ الَّذِى يُبَلِّغُنِى حُبَّكَ. اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ حُبَّكَ اَحَبَّ اِلَىَّ مِنْ نَفْسِى وَ اَهْلِى وَمِنَ الْمَاءِ الْبَارِدِ.

"Dâvud (as.)'un duasından birisi şöyle idi: "Allah'ım, senden senin sevgini ve seni sevenleri sevmeyi ve senin sevgine beni ulaştıracak amelleri dilerim. Allah'ım, senin sevgini, nefsimden çoluk çocuğumdan ve soğuk sudan daha sevgili kıl."[268]

Peygamberimiz, Allah'ı candan sever ve O'na ibadet etmekten büyük haz duyardı. Hadis kitapları, Peygamberimizin gece namazında ayakları şişinceye kadar ayakta durduğunu haber veriyorlar. Kendisine:

–Ey Allah'ın Resûlü, yüce Allah seni bağışlamışken bu kadar zahmete neden katlanıyorsunuz? Dediklerinde, O:

–Niçin Allah'a şükreden bir kul olmayayım[269] Diye cevap veriyordu. Bu cevap, onun, Allah korkusu endişesiyle değil, Allah'a olan sevgi ve derin saygısı sebebiyle ibadet ettiğini gösteriyor.

268 Tirmizî, Dâvud, 73.
269 Buhârî, "Teheccüd", 6; Müslim, "Salâtü'l-Müsafirin ve Ahvalihim", 18.

Peygamberimizin şu yalvarışı, onun Allah'a olan sevgisini gösterir.

İbn-i Abbas (ra.) anlatıyor: Peygamberimiz gece yarısı namaza kalktığında şöyle yalvarırdı:

اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ اَنْتَ رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَكَ الْحَمْدُ اَنْتَ قَيِّمُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ لَكَ الْحَمْدُ اَنْتَ نُورُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ قَوْلُكَ الْحَقُّ وَ وَعْدُكَ الحَقُّ وَلِقَاؤُكَ حَقٌّ وَالْجَنَّةُ حَقٌّ وَالنَّارُ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ حَقٌّ. اَللّٰهُمَّ لَكَ اَسْلَمْتُ وَبِكَ اٰمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْكَ اَنَبْتُ وَبِكَ خَاصَمْتُ وَ اِلَيْكَ حَاكَمْتُ فَاغْفِرْلِى مَا قَدَّمْتُ وَمَا اَخَّرْتُ وَ اَسْرَرْتُ وَ اَعْلَنْتُ اَنْتَ اِلٰهِى لاَ اِلٰهَ لِى غَيْرُكَ.

"Allah'ım, hamd sana mahsustur. Göklerin ve yerin nuru, nur vereni sensin, hamd sana mahsustur. Gökler ve yer seninle senin emrinle ayakta durmaktadır. Hamd sana mahsustur, göklerin, yerin, göklerle yerdekilerin Rabbi sensin, sen haksın, va'din haktır, sözün hak, sana kavuşmak haktır. Allah'ım, ben sana teslim oldum, sana inandım, sana güvendim, sana sığınıyorum. Sana güvenerek mücadele ediyorum. Düşmanımla aramızda ancak senin hakemliğine baş vurdum. Benim gerek evvelce işlediğim ve gerekse bundan sonra işlemem muhtemel bulunan günahlarımla, gizli ve aşikar yaptıklarımı bağışla. Benim İlâhım sensin, senden başka hiçbir ilâh yoktur."[270]

Görülüyor ki, Peygamberimiz gece uyku ve istirahatini feda ederek kalkıyor, o sessizlik içinde namaz kılıyor ve sonunda Allah'a el açarak yalvarıyor. Bu davranışı, onun Allah'ı nasıl sevdiğini göstermektedir.

Esasen Allah'a yapılan ibadetin makbul olanı da budur. Severek, isteyerek ve saygı duyarak yapılan ibadet en makbul ibadettir.

Peygamberimiz her vesile ile Allah'a olan derin saygısını dile getirirdi.

Ömer b. el-Hattab (ra.) anlatıyor: Peygamberimizin huzuruna Havazin

---

270 Buhârî, "Tevhid", 7; Müslim, "Salâtü'l-Müsafirin ve Ahvalihim", 26.

kabilesinden bir takım esirler gelmişti. Bunların içinde emzikli bir kadın vardı. Çocuğunu kaybetmişti. O, göğsüne biriken sütü esirler arasındaki çocuklara veriyor, emziriyordu. Bu kadın esirler arasında kendi çocuğunu bulunca hemen onu alıp bağrına bastı ve derin bir sevgi ile çocuğunu emzirmeye başladı. Bu yüksek şefkat ve sevgiyi görünce Peygamberimiz bize:

–Şu kadının çocuğunu ateşe atacağına ihtimal verir misiniz? Buyurdu, Biz:

–Hayır, atmamağa gücü yettiği sürece atmaz, dedik. Bunun üzerine Peygamberimiz:

–İşte Allah Teâlâ kullarına bu kadının çocuğuna olan sevgi ve şefkatinden daha merhametli ve şefkatlidir, buyurdu.[271]

Bir kere Ashaptan biri şöyle bir olay anlattı: Bir çalılığın içinde birkaç kuş yavrusu gördüm. Onları aldım ihramımın içine koydum. Biraz sonra anneleri geldi, ihramımın üzerinde dolaşıp durdu. Ben ihramımı açar açmaz o da yavrularının yanına girdi. Peygamberimiz bu olayı dinledikten sonra: "Anneliğin şefkatinden hayret mi ediyorsunuz? Beni gönderen Allah'a yemin ederim ki, Allah Teâlâ kullarını, bir annenin yavrularını sevmesinden daha fazla sever", buyurdu.[272]

Allah'ı Kim Sever?

Hiç şüphe yok ki, Allah'ı, O'nu tanıyan ve O'na inanan kimse sever. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruluyor.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللّٰهِ ۜ وَالَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اَشَدُّ حُبًّا لِلّٰهِ ۜ .

"İnsanlar arasında Allah'ı bırakıp O'na koştukları eşleri ilah olarak benimseyip onları Allah'ı sever gibi sevenler vardır. İnananların Allah'ı sevmesi ise hepsinden kuvvetlidir."[273]

---

271 Buhârî, "Edeb", 18; Müslim, "Tevbe", 4.
272 Şiblî, *İslâm Tarihi-Asr-ı Saadet*, İstanbul, 1928, c. II, s. 857.
273 Bakara, 2/165.

Ayet-i Kerime'de önemli bir uyarıda bulunuluyor. Gerek Allah'ı tanımayarak olsun ve gerekse olmasın ilâhlık manasında Allah'a ortak yapıp, onları Allah'ı sever gibi severler. Onları, eriştikleri nimetin sahibi olarak tanırlar. Onların sevgisini hareketlerinin başı kabul ederler. Allah'a yapılacak şeyleri onlara yaparlar. Allah'ın rızasını düşünmeden onların rızalarını elde etmeye çalışırlar. Allah'a isyan sayılan şeylerde bile onlara itaat ederler. Yazık, bunlar sapıklığın içinde bocalayan zavallılardır. Çünkü bunlar kendilerini yoktan var eden Allah'a yönelmeleri ve O'nun verdiği nimetlere şükretmeleri gerekirken,onlar, kendilerine hiçbir fayda ve zararı olmayan, Allah'a ortak koştukları şeylere bağlanırlar. Onun için bunlar yollarını şaşırmış zavallı insanlardır.

Ancak mü'minler her şeyden daha çok Allah'ı severler. O'na yönelir, O'ndan dilekte bulunurlar. Peygamberimiz şöyle buyuruyor:

ثَلاَثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ حَلاَوَةَ الْإِيمَانِ: اَنْ يَكُونَ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ اَحَبَّ اِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا وَاَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لاَ يُحِبُّهُ اِلاَّ لِلّٰهِ وَاَنْ يَكْرَهَ اَنْ يَعُودَ فِى الْكُفْرِ كَمَا يَكْرَهُ اَنْ يُقْذَفَ فِى النَّارِ.

"Bir kimsede (tam olarak) üç özellik bulunursa imanın tadını duyar. Allah ile Peygamberi kendisine başkalarından daha sevgili olmak, sevdiği kimseyi yalnız Allah için sevmek, Allah onu küfürden kurtardıktan sonra tekrar küfre dönmekten ateşe atılacakmışcasına hoşlanmamak."[274]

Allah'ı sevenler, O'nu her zaman anarlar. Bir insanın sevdiğini sık sık anmasından daha olağan ne olabilir? Sevilen Allah olunca, bu anış, insanın bütün varlığını kaplayan bir aşk haline dönüşür. Böyle olunca sevgili Peygamberimizin buyurdukları gibi Allah Teâlâ o kimsenin işiten kulağı, gören gözü ve konuşan dili olur.

Gönüllerinde Allah sevgisi yer etmiş olan kimseler her zaman ve her yerde Allah'ı anarlar. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruluyor:

اَلَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۚ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلاًۚ سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

274 Buhârî, "İman", 9; Müslim, "İlm", 15.

“Onlar ayakta dururken, otururken, yanları üzerine yatarken (her zaman) Allah’ı anarlar, göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler ve şöyle derler: “Rabbimiz, sen bunu boş yere yaratmadın. Seni tesbih ederiz. Bizi cehennem azabından koru.”[275]

Hz. Aişe (ra.) validemiz anlatıyor: Bir gün Peygamberimiz bir zatı askeri birliğin başına göndermişti. O zat birliğe imam olduğunda namazı “İhlas” sûresi ile kıldırmıştı. Birlik geri geldiğinde, bu zatın namazı kısa bir sûre olan “İhlâs” sûresi ile kıldırdığı, uzun sûre okumadığı Peygamberimize şikayet edildi. Peygamberimiz:

–Bunu ne maksatla yaptığını kendisinden sorun, buyurdu. Sordular, o zat:

–“İhlâs” sûresi Allah’ın sıfatlarını ihtiva ettiğinden onu okumayı seviyorum. Onun için namazı bu sûre ile kıldırdım, deyince Peygamberimiz:

–Siz de onu müjdeleyin, Allah kendisini seviyor, buyurdu.[276]

Değerli kardeşlerim, bütün ibadetler, Allah’ı anmak ve daima onu hatırlamak içindir. Bu itibarla Allah’ı anmak en üstün ibadet sayılmıştır. Nitekim Ebû’d-Derdâ (ra.)’nın anlattığına göre Peygamberimiz şöyle buyurmuştur.

اَلاَ اُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرِ اَعْمَالِكُمْ وَاَزْكَاهَا عِنْدَ مَلِيكِكُمْ وَاَرْفَعِهَا فِى دَرَجَاتِكُمْ وَخَيْرٍ لَكُمْ مِنْ اِنْفَاقِ الذَّهَبِ وَالْوَرِقِ وَخَيْرٍ لَكُمْ مِنْ اَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوا اَعْنَاقَهُمْ وَيَضْرِبُوا اَعْنَاقَكُمْ؟ قَالُوا: بَلَى قَالَ: ذِكْرُ اللّٰهِ تَعَالٰى.

“Size işlerinizin en hayırlısını, Allah katında en makbulünü, dereceleriniz bakımından en yükseğini, altın ve gümüş dağıtmaktan daha üstününü, savaş alanlarında düşmanlarınızla karşılaşıp sizin onların boyunlarını, onların da sizin boyunlarınızı vurmasından (birbirinizi öldürmeden) daha hayırlı olanını haber vereyim mi?” diye sordu. Ashap:

“Evet, ey Allah’ın Resûlü, haber ver”, dediler. Peygamberimiz:

275 Al-i İmran, 3/191.
276 Buhârî, “Tevhid”, 2; Müslim, “Salâtü’l-Müsafirin ve Kasrıha”, 45.

"Allah'ı anmaktır", buyurdu.[277]

Allah'ı ananların Allah tarafından anılacakları ve O'nun tükenmek bilmeyen maddi ve manevi nimetlerine, sayısız lütuflarına erecekleri Kur'an-ı Kerim'de müjdelenmiş ve:

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ.

"Siz beni anın, ben de sizi anayım. Bana şükredin, sakın nankörlük etmeyin",[278] buyurulmuştur.

Bu âyet-i kerime şu tabirlerle açıklanmıştır:

–Siz beni, bana itaatle anınız, ben de sizi rahmetimle anayım.

–Siz beni, bana dua ederek anın, ben de sizi, duanızı kabul ederek anayım.

–Beni överek ve itaat ederek anın, ben de sizi nimetimi artırarak anayım.

–Siz beni gizli yerlerde anın, ben de sizi kırlarda ve çöllerde anayım.

–Siz beni refah ve rahat içinde iken anın, ben de sizi felâket ve musîbete uğradığınız zaman anayım.

–Siz beni ibadetle anın, ben de sizi yardımımla anayım.

–Siz beni, İslâm'ı yaymak için anın, ben de sizi hidayetimle anayım.

–Siz beni "Allah'tan başka ilâh yoktur" diyerek anın, ben de sizi kulluğa kabul ederek anayım.[279]

Görülüyor ki, Yüce Allah kulunun, kendi rızası için olan hiçbir davranışını karşılıksız bırakmıyor.

Ebû Hureyre (ra.) Peygamberimizin şöyle buyurduğunu haber veriyor:

يَقُولُ اللّٰهُ عَزَّ وَجَلَّ أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي وَ أَنَا مَعَهُ حِينَ يَذْكُرُنِي اِنْ

277 Tirmizî, "Dua", 6.
278 Bakara, 2/152.
279 *Hak Dini Kur'an Dili*, Bakara 152'nci ayetin tefsiri.

ذَكَرَنِى فِى نَفْسِهِ ذَكَرْتُهُ فِى نَفْسِى وَاِنْ ذَكَرَنِى فِى مَلَاءٍ ذَكَرْتُهُ فِى مَلَاءٍ هُمْ خَيْرٌ مِنْهُمْ وَاِنْ تَقَرَّبَ مِنِّى شِبْرًا تَقَرَّبْتُ اِلَيْهِ ذِرَاعًا وَاِنْ تَقَرَّبَ اِلَىَّ ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ مِنْهُ بَاعًا وَاِنْ اَتَانِى يَمْشِى اَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً.

"Aziz ve Celil olan Allah buyurur ki, "Ben kulumun beni sanısı yanındayım, beni nasıl sanırsa ben öyleyim. Kulum beni andığı zaman muhakkak onunla beraberim. O beni gönlünde gizlice anarsa, ben de onu öyle anarım. Eğer o beni bir topluluk içinde anarsa ben de onu, beni içinde andığı topluluktan daha hayırlı bir topluluk için de anarım. Kulum bana bir karış yaklaşırsa, ben ona bir arşın yaklaşırım. Kulum bana bir arşın yaklaşırsa ben ona bir kulaç yaklaşırım."[280]

Bu hadis-i şerifte, Allah Teâlâ'nın kuluna yakınlık derecesini anlatmak için kullanılan karış, arşın, kulaç gibi gözle görülen şeylere ait ölçü aletlerinin Allah Teâlâ hakkında kullanılması tamamiyle mecazî tabirlerdir. Bunun gibi Allah Teâlâ hakkında koşmak tabiri de kulun isteğine ve duasına sür'atle icabet etmekten kinayedir.

Değerli mü'minler, Allah ve Peygamber sevgisi imandandır, belki imanın ta kendisidir. Bu sevgiden yoksun olan kimsenin gerçek anlamda inanmış olduğu söylenemez. Nitekim Hz. Ömer:

–Ey Allah'ın Resûlü, ben sizi canımdan başka her şeyden daha çok severim, dedi. Peygamberimiz:

–Ey Ömer, canımı kudret elinde tutan Allah'a yemin ederim ki, beni canından da daha çok sevmedikçe olgun mü'min olamazsın, buyurdu. Peygamberimizi dikkatle dinleyen Hz. Ömer:

–Ey Allah'ın Resûlü, vallahi ben şimdi sizi canımdan da daha çok seviyorum, diyince, Peygamberimiz:

–İşte ya Ömer, şimdi olgun mü'min oldun.[281]

Peygamber sevgisi Allah sevgisinden sonra gelir. Peygamberi sevmek, Allah'ı sevmek demektir. Alimleri, müttakileri ve hayır sahiplerini sevmek

280 Buhârî, "Zühd",15; Müslim, "Zikr ve't-Tevbe ve'l-İstiğfar", I.
281 Aynî, *Umdetü'l-Kârî*, c. I, s. 144.

de böyledir. Zira sevilenin sevgilisi de sevilir. Sevilenin elçisi de sevilir. Sevileni seven de sevilir. Burada gerçekte sevilen yalnız Allah'tır. O'ndan başka gerçek sevgiyi hakeden yoktur. Bunu şöyle bir örnekle açıklayalım: İnsan için ilk sevilen şey kendi nefsidir. Kişinin kendi kendini sevmesi demek, varlığının devamını istemesi ve yok olmaktan hoşlanmaması demektir. Bu, yaratılışta insanda var olan bir özelliktir. Aslında insanda var olan bu duygu, Allah'ı sevmeyi gerektirir. Çünkü kendisini ve Rabbini bilen, varlığının devam ve kemalinin kendisinden değil, Allah Teâlâ'dan olduğunu anlar. Onu yoktan var eden, yaşatan O'dur. Çünkü varlıklar arasında varlığı zatının gereği olan ve var olmakta hiçbir şeye ihtiyaç duymayan yalnız Allah Teâlâ'dır. O'ndan başka her şey O'nun kudreti ve yaratması ile vardır. Bunun böyle olduğunu bilen kimse elbette kendisini var edeni ve her şeyi ona vereni sever, sevmesi gerekir. O'nu sevmemesi, kendini ve Rabbini bilmemesinden ileri gelir. Sevgi, bilginin meyvesidir. Bilgi olmazsa sevgi de olmaz. İnsan annesini-babasını sever. Niçin sever? Çünkü onlar onun var olmasının sebebidirler. Ayrıca da onu yetiştirip büyütmüşlerdir. Bunun için anne ve baba sevilir. Halbuki insanı yaratan Allah'tır. Anne ve babayı onun var olması için sebep kılan da O'dur. Anne ve babaya çocuk sevgisini veren de yine O'dur. Hayvanlara bile bu sevgiyi vermiştir. Peygamberimiz buyuruyor:

جَعَلَ اللّٰهُ الرَّحْمَةَ مِائَةَ جُزْءٍ فَاَمْسَكَ عِنْدَهُ تِسْعَةً وَتِسْعِينَ جُزْءًا وَاَنْزَلَ فِى الْاَرْضِ جُزْءًا وَاحِدًا فَمِنْ ذَلِكَ الْجُزْءِ تَتَرَاحَمُ الْخَلْقُ حَتَّى تَرْفَعَ الْفَرَسُ حَافِرَهَا عَنْ وَلَدِهَا خَشْيَةَ اَنْ تُصِيبَهُ.

"Allah Teâlâ rahmeti yüz parça yaptı. Doksan dokuz parçasını kendi yanında tuttu, bir parçasını yeryüzüne indirdi. İşte bu bir parça rahmet sebebiyle bütün yaratıklar birbirleriyle sevişirler. Hatta kısrak yavrusunu emzirirken dokunur korkusu ile bir ayağının tırnağını yukarı kaldırır."[282]

Evet, Peygamber sevgisi Allah sevgisinden sonra gelir. Onu seven ve sünnetine uyan, dünyada olduğu gibi ahirette de mutlu olacak, onunla birlikte cennete girecektir.

---

282 Buhârî, "Edeb", 19; Müslim, "Tevbe", 4.

عَنْ اَنَسِ ابْنِ مَالِكٍ قَالَ بَيْنَمَا اَنَا وَرَسُولُ اللّٰهِ (ص) خَارِجِينَ مِنَ الْمَسْجِدِ فَلَقِينَا رَجُلاً عِنْدَ سُدَّةِ الْمَسْجِدِ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللّٰهِ مَتَى السَّاعَةُ؟ قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ (ص): مَا اَعْدَدْتَ لَهَا؟ قَالَ فَكَأَنَّ الرَّجُلَ اِسْتَكَانَ ثُمَّ قَالَ: يَا رَسُولَ اللّٰهِ مَا اَعْدَدْتُ لَهَا كَبِيرَ صَلاَةٍ وَلاَ صِيَامٍ وَلاَ صَدَقَةٍ وَلٰكِنِّى اُحِبُّ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ. قَالَ: فَاَنْتَ مَعَ مَنْ اَحبَبْتَ.

Enes b. Malik (ra.) anlatıyor: Bir defa Peygamberimizle birlikte mesciden çıkıyorduk. Mescidin kapısında karşımıza bir adam çıktı ve:

–Ey Allah'ın resûlü, kıyamet ne zaman kopacak? diye sordu. Peygamberimiz:

–Sen kıyamet için ne hazırladın? buyurdu. Adam:

–Ey Allah'ın Resûlü, ben kıyamet için çok namaz, oruç ve sadaka hazırlamadım, ancak ben Allah'ı ve Peygamberini severim, dedi. Bunun üzerine Peygamberimiz.

–O halde sen sevdiklerinle beraber olacaksın, buyurdu.[283]

Konu ile ilgili olarak Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulmuştur:

وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَالرَّسُولَ فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الَّذٖينَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيّٖنَ وَالصِّدّٖيقٖينَ وَالشُّهَدَٓاءِ وَالصَّالِحٖينَۚ وَحَسُنَ اُولٰٓئِكَ رَفٖيقًاۜ.

''Kim Allah'a ve Peygambere itaat ederse işte onlar, Allah'ın kendilerine nimet verdiği Peygamberlerle, sıddıklarla, şehitlerle, iyilerle birlikte olacaktır. Bunlar ne güzel arkadaştır.''[284]

Az önce Allah ve Peygamber sevgisinin imandan olduğunu söylemiştik. İnananlar da birbirini sevmedikçe gerçek anlamda mü'min olamayacakları Peygamberimiz tarafından bildirilmiş ve şöyle buyurulmuştur.

283 Müslim, "Birr ve's-Sıla", 50.
284 Nisa, 4/69.

وَالَّذِى نَفْسِى بِيَدِهِ لاَ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا وَلاَ تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا
اَوَلاَ اَدُلُّكُمْ عَلَى شَىْءٍ اِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟ اَفْشُوا السَّلاَمَ بَيْنَكُمْ.

“Nefsimi kudret elide tutan Allah’a yemin ederim ki, siz, iman etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de olgun mü’min olamazsınız. Size bir şey söyleyeyim, onu yaptığınız zaman sevişirsizin: Aranızda selâmı yayınız.”[285]

Mü’minler, birbirlerini Allah için sevmelidirler. Allah için olmayan sevginin Allah katında bir değeri yoktur. Birbirlerini Allah için değil de şahsî çıkar uğruna sevenlerin kıyamet günü birbirlerine düşman olacakları Kur’an-ı Kerim’de bildirilmekte ve şöyle buyurulmaktadır.

اَلْاَخِلَّاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ اِلَّا الْمُتَّقِينَ ۜ .

“O gün Allah’tan korkanlar hariç, birbirine dost olanlar düşmandırlar.”[286]

Allah ve Peygamber sevgisi ile birbirini sevenler, birbirlerine karşı saygılı davranırlar. Birbirlerine haksızlık yapmaktan, birbirinin zararına olacak tutum ve davranışlardan sakınırlar. Kendileri için arzu ettikleri iyilikleri sevdikleri için de arzu ederler. Birbirlerine daima iyi ve yararlı öğütlerde bulunurlar. Felâket zamanlarında birbirlerine yaklaşır, üzüntülerini paylaşırlar. Muhtaç iseler ellerinden gelen her türlü yardıma koşarlar.

Değerli mü’minler, kıyamet günü en üstün dereceyi, Allah sevgisi ile birbirlerini sevenlerin alacağı müjdelenmiştir. Muaz (ra.) diyor ki: Peygamberimizin şöyle buyurduğunu işittim:

قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۜ وَاللّٰهُ
غَفُورٌ رَحِيمٌ .

285 Müslim, “İman”, 22.
286 Zuhruf, 43/67.

Allah Teâlâ, "Benim hoşnutluğum uğrunda sevişenler için, Peygamberlerin ve şehitlerin bile imrenecekleri derecede nurdan kürsüler vardır."[287]

Görülüyor ki, Allah sevgisi, dünya ve ahiret mutluluğunun vesilesidir. Allah sevgisi etrafında birleşmemiz ve bu sevgi ile birbirimizi sevmemiz, Allah'ı razı edecek bir davranış olacaktır.

Allah'ı Sevmenin Belirtisi Nedir?

Allah'ı sevmek, O'nun gönderdiği son Peygamber Muhammed Mustafa (sas.)'e uymakla olur. Peygamberimizi örnek almayan, onun sünnetini uygulamayan kimsenin, Allah'ı seviyorum, demesinin bir anlamı yoktur. Kur'an-ı Kerim bu konuda şöyle diyor:

قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونٖى يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْؕ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحٖيمٌ.

"(Ey Muhammed) de ki: Eğer siz Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah bağışlayıcıdır, merhamet edicidir ."[288]

Evet, insanın sadece, Allah'ı seviyorum, demesinden bir şey çıkmaz. Kişinin sözünden çok işine bakılır. Allah'ı sevmek demek, O'nun Peygamberini de sevmek demektir. Peygamberi sevmek demek ise, onun izinden gitmek ve her işte onu örnek almaktır.

Değerli mü'minler, Allah'ı seveni, Allah'a itaat edeni Allah da sizi sever, başkalarına da sevdirir. Ebû Hureyre (ra.) anlatıyor: Peygamberimiz şöyle buyurmuştur.

اِذَا اَحَبَّ اللّٰهُ تَعَالٰى الْعَبْدَ نَادَى جِبْرِيلَ اِنَّ اللّٰهَ تَعَالٰى يُحِبُّ فُلاَنًا فَاَحَبَّهُ فَيُحِبُّهُ جِبْرِيلُ فَيُنَادِى فِى اَهْلِ السَّمَاءِ: اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ فُلاَنًا فَاَحِبُّوهُ فَيُحِبُّهُ اَهْلُ السَّمَاءِ ثُمَّ يُوضَعُ لَهُ الْقَبُولُ فِى الْاَرْضِ.

287 Tirmizî, "Zühd", 31.
288 Al-i İmran, 3/31.

“Allah Teâlâ bir kulunu sevdiği vakit, Cebrail (as.)’a, “Allah filanı seviyor, onu sen de sev” diye emreder. Cebrail de onu sever ve gök ehline, “Allah filanı seviyor, siz de onu seviniz” diye seslenir. Bunun üzerine göktekiler o kimseyi severler. Sonra da yeryüzünde onun sevgisi kalplerde yerleşir.”[289]

Görmediğimiz İslâm alimlerine duyduğumuz sevgi ve saygının sebebi bu hadisi şerifte açıklanıyor.

Son olarak şunu söyleyelim ki, Allah’ı seven, O’nun Peygamberini de Allah’ın sevdiklerini de sever.

Ne mutlu Allah sevgisi gönlünde yer etmiş olanlara ve yine ne mutlu Allah için, O’nun rızasını kazanmak için birbirini sevenlere.

Konuşmamı, Ebû Hureyre (ra.)’nin rivayet ettiği bir hadisi şerif ile bitirmek istiyorum. Peygamberimiz buyuruyor:

اِنَّ اللّٰهَ تَعَالٰى يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: اَيْنَ الْمُتَحَابُّونَ بِجَلاَلِى اَلْيَوْمَ اُظِلُّهُمْ فِى ظِلِّى يَوْمَ لاَ ظِلَّ اِلاَّ ظِلِّى.

“Allah Teâlâ kıyamet gününde: “Benim için sevişenler neredededir? Onları gölgemden başka gölge bulunmayan bir günde arşımın gölgesinde gölgelendireceğim”, buyurur.[290]

289 Buhârî, “Bedi’l-Halk”, 6; Müslim, “Birr ve’s-Sıla”, 48.
290 Müslim, “Birr ve’s-Sıla ve’l-Adab”, 12.